

Dagens plastordning

Handel og industri
fraksjoner

Dagens ordninger

PP-sekk

EPS

Folie

PE folie

PP, PET, PS folie

Laminatfolie

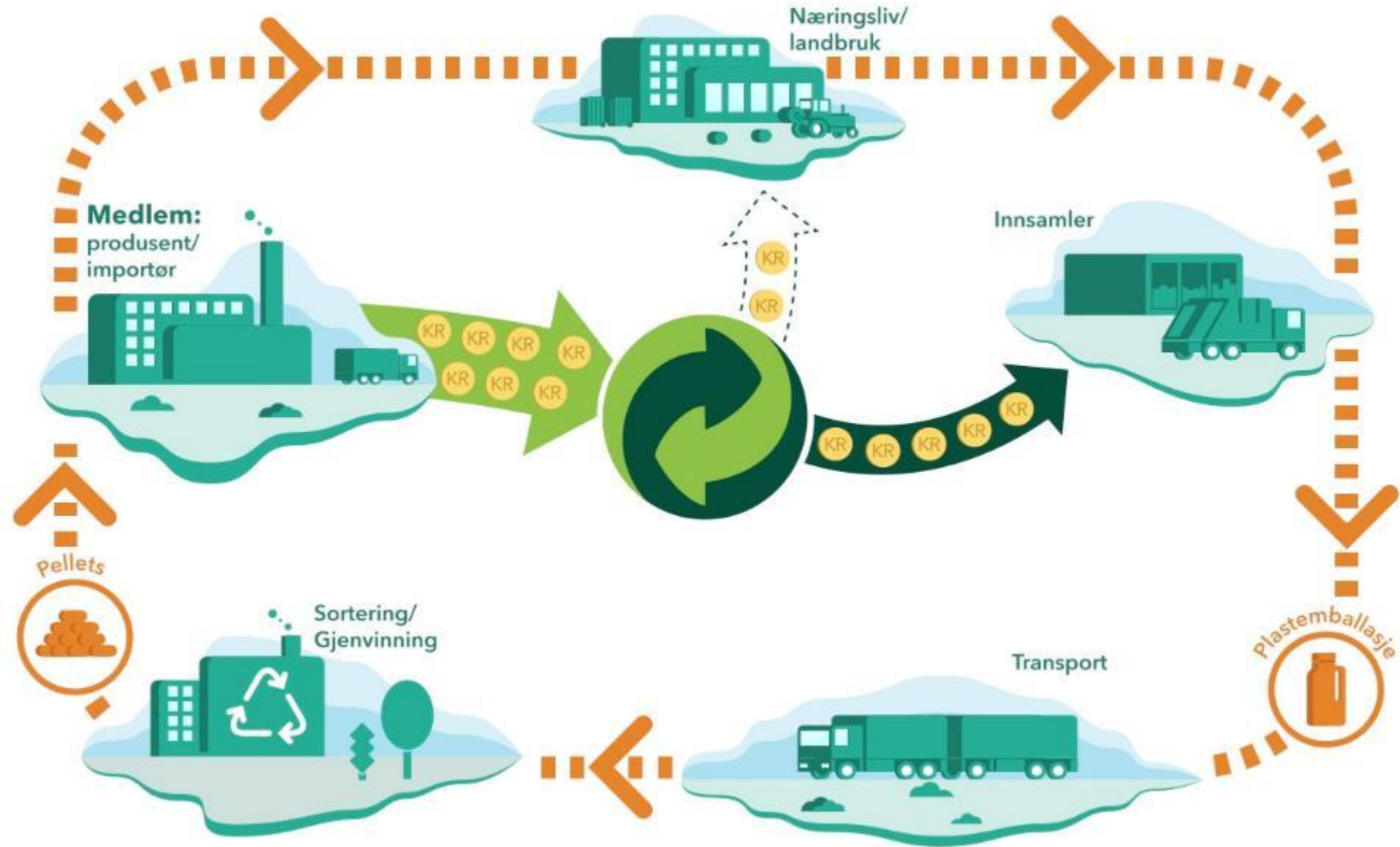
Hardplast-emballasje

Nye typer fra 2016

Farlig avfallsemballasje

Tiltak og kvernerunder

Tomt og tørt

Næringslivsplast

- Markedet siste par år:
  - Relativt stabilt
  - Etterspørsel etter nesten alle fraksjoner
  - Positive priser
  - Prisene er kvalitetsavhengig
- I næringslivet er det enklere å samle inn rene fraksjoner og større mengder til bedre kvalitet.
- De ulike typene kan ikke gjenvinnes sammen.
- Fokus på kvalitet i alle ledd

Næringslivsplast

- GPN har støtteordning for følgende fraksjoner – kun emballasje:
  - Folie Handel og Industri
  - Landbruksplast
    - Fiberduk
    - Solfangerfolie
    - Inner-nett
    - Rundballefolie
  - PP-sekker
  - EPS (Isopor)
  - Hard plastemballasje

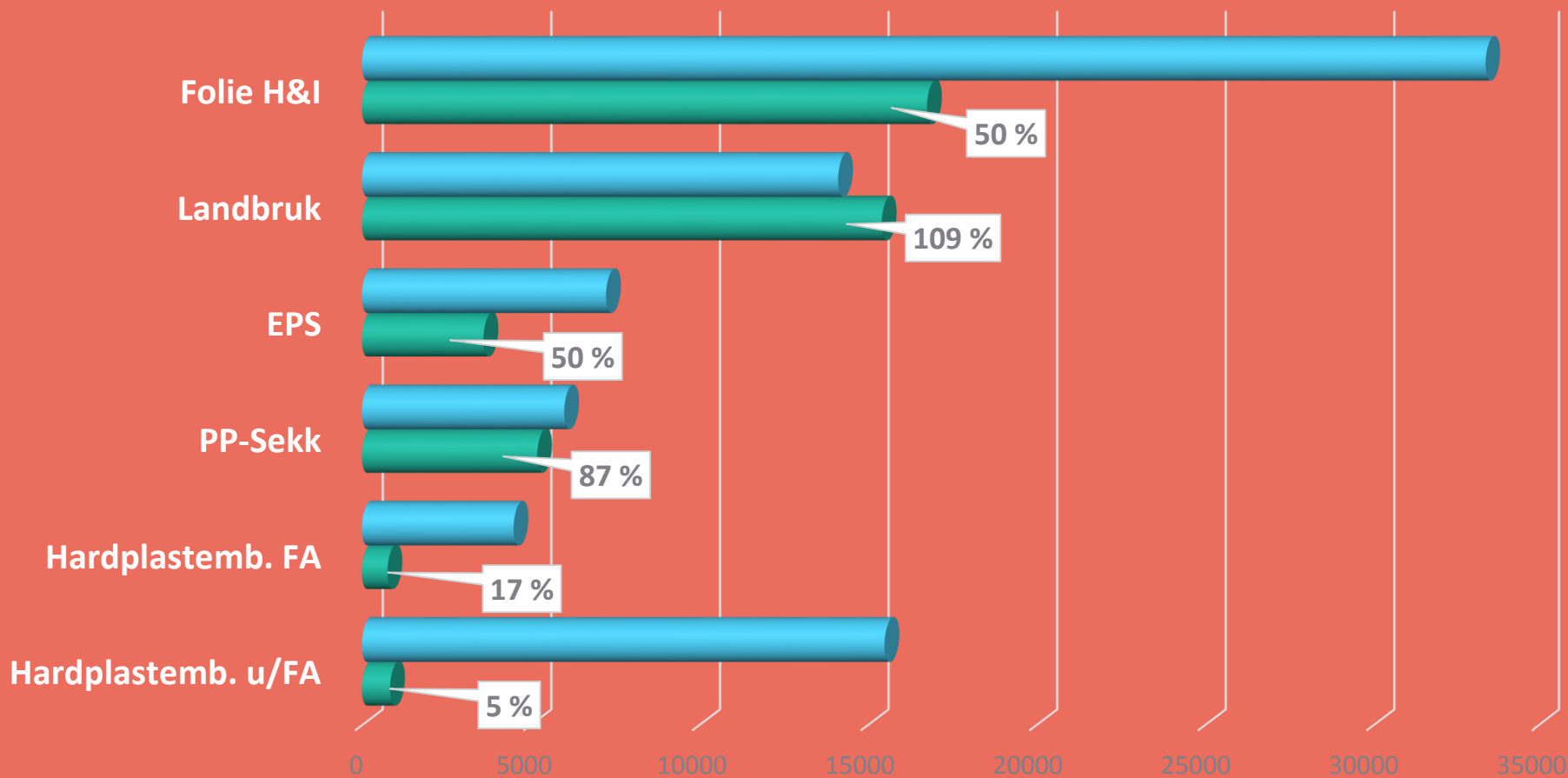
Dagens ordninger

- Krav på seg til å ta imot rene fraksjoner til pris 0,- fra kunder.
- Godtgjørelsen er mellom 300,- og 2500,- pr. tonn, avhengig av fraksjon.
- I tillegg til godtgjørelsen fra GPN, kommer salgsprisen. .
- Mnd. rapportering til GPN på mengder.
- Faktura sendes GPN
- Penger kommer inn på konto.

Næringslivsplast

Resultater 2015

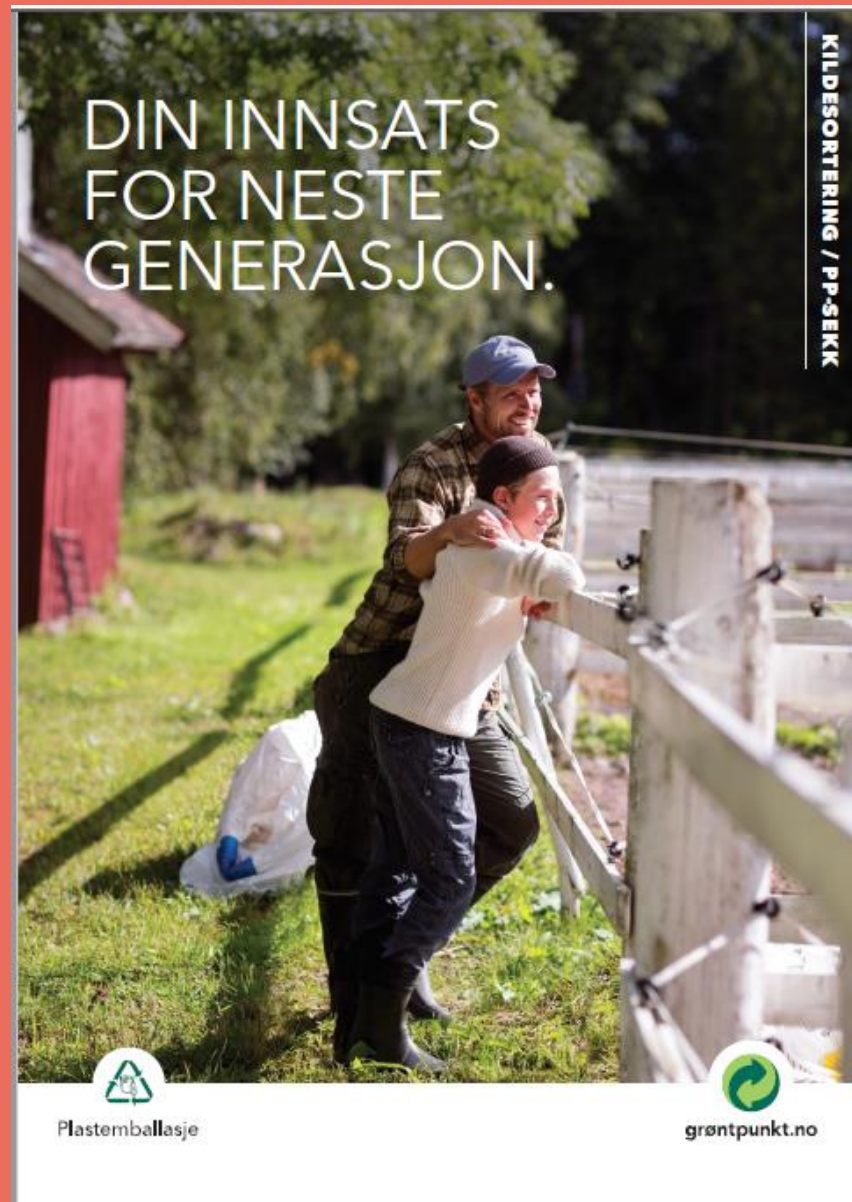
PP-sekk

PP

PP-Sekk/storsekk/Bigbags

også presenning og annen "flak-plast"
er laget av PP/lignende, men er ikke
med i GPNs ordning.

Plastemballasje

grøntpunkt.no

Hvor finner du PP-sekk?

Oppstår ca. 6 000 tonn årlig.
Det meste blir innsamlet og
materialgjenvunnet

Finnes i alle næringsmarkeder:

- mest i fiskerisektoren
- mye i landbruket
- noe i næringsliv generelt

Endring av forbruksmønster:

Nedgang pga. leveringer i bulk.

EPS

Ekspandert Polysteren

Hvor finner du EPS?

Mellom 8 og 9 000 tonn ut på markedet årlig:

- Fiskekasser: Ca 3 800 tonn fra fiskeindustrien.
- «Teknisk EPS»: Ca 5 200 tonn er emballasje fra brune- og hvitevarer – mye oppstår i husholdningene.
- «Bygg-EPS» (isolasjonsplater) er **IKKE** en del av ordningen!

EPS anlegg

EPS anlegg

EPS anlegg

Folie,
næringsliv

Folie Handel og Industri

Mest vanlig: LDPE-folie.

Finnes også:

PP-folie

PET-folie

Laminat-folie.

DIN INNSATS
FOR NESTE
GENERASJON.

KILDESORTERING / PLASTFOLIE

Plastemballasje

grøntpunkt.no

Hvor finner du LDPE folie?

- Industri og Produksjon
- Transport og Logistikk
- Dagligvarehandel

- Brukes ofte til å pakke inn varer for transport, i bæreposer, i landbruket, rundt materialer fra byggvare, og stort sett over alt i handelen

Klar folie
Krympeplast
Bobleplast
Bæreposer

Litt om PP-folie

Eks: Rundt melkesjokolade,
plast rundt sigarettpakker,
innpakning av skjorter
etc.

Ubehandlet PP-folie er uklar
og tilnærmet ugjennomsiktig.

Behandlet PP-folie er helt klar,
knytrende og supersterk.

Gjenvinnes separat, i egen
strøm

TIPS: Undersøk mulighetene
for fornuftig, økonomisk og
hensiktsmessig avsetning av
PP-folie, før dette tilbys
kundene.

Litt om PET-folie

Lite bruket

Knitrende og supersterk.

Gjenvinnes separat, i egen strøm

TIPS: Undersøk mulighetene for fornuftig, økonomisk og hensiktsmessig avsetning av PET-folie, før dette tilbys kundene.

Litt om Laminater

Eks. spylevæskeposer,
matemballasje etc.

Merkes med symbol

07

Laminater er oftest veldig sterke.

Gjenvinnes separat fra alle andre fraksjoner.

TIPS: Undersøk mulighetene for fornuftig, økonomisk og hensiktsmessig avsetning av laminater før dette tilbys kundene

Hard plast-
emballasje

All hardplastemballasje

Inkl. hardplastemballasje som
har inneholdt farlig avfall

grøntpunkt.no

Hva kjennetegner Hard Plastemballasje?

- Hardplastemballasje består som regel av fire typer plast:

 «High Density Polyetylen» (HDPE) med materialkode 02
HDPE

 Polypropylen (PP) med materialkode 05
PP

 Polystyren (PS) med materialkode 06
PS

 Polyetylentereftalat (PET) med materialkode 01
PETE

**Oljeflasker og
-kanner m/kork**

**Plastflasker,
kanner og brett**

I hard plastemballasje er det HDPE som er mest benyttet.
Mye volum i forhold til emballasjen
Vanskelig å håndtere (samle inn, transportere, presse osv)

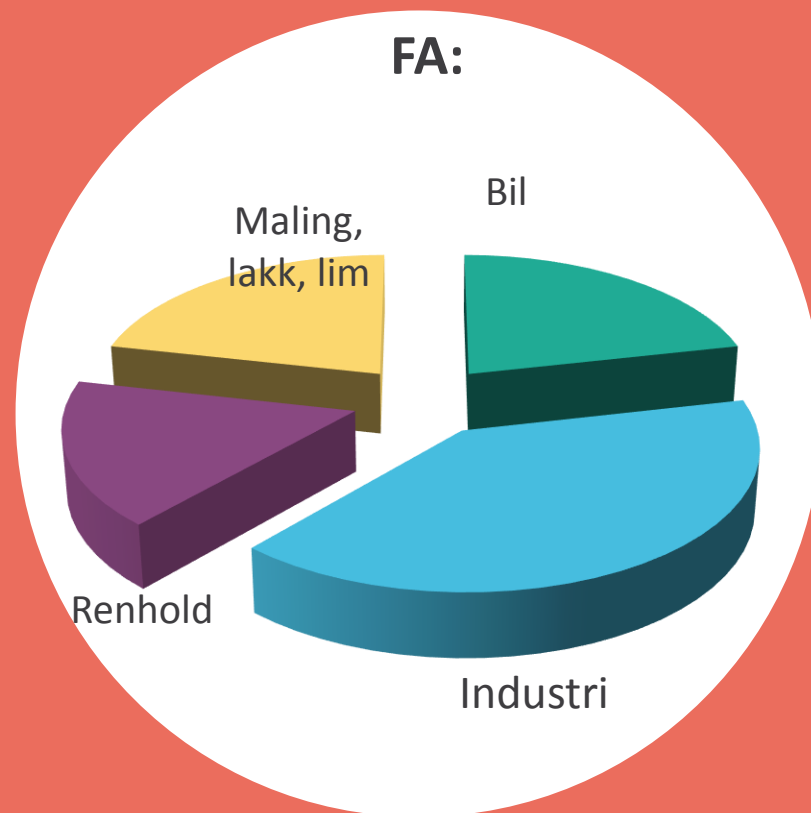
Hvor finner du hard plastemballasje?

Ca. 20 000 tonn ulike harde plastemballasjer årlig:

- HoReCa
- Gartnerier
- Jordbruk

Inkludert 4 500 tonn inneholdt farlige stoffer:

- Maling og Lakk
- Renhold
- Bilrelatert
- Industrien ellers

Hva er med i ordningen?

Drypptørr
og tom emballasje
med disse merkene:

MEGET
BRANNFARLIG

IRRITERENDE

ETSENDE

HELSEKADTLIG

MILJØKADTLIG

HELSEFARE

MILJØFARE

ETSENDE

BRANNFARLIG
Advarsel

KRONISK
HELSEFARE
Advarsel

Også:

- Dunker, fat (under 100 liter)
- Plastbegre og potter
- Spann, brett og hylser

Med i Hardplastemballasje
fra 1/1-2016

Spesielt for oljekanner:

Skal samles inn som egen fraksjon og ikke blandes med annen hard plastemballasje.

Avsettes til energi.

Samme godtgjørelse som hardplastemballasje.

- Bruk sekkestativ uten strupe-ring for 140 – 600 liters sekk (240 liter er vanligst)
- Bruk tette, klare og sterke plastsekker
- Mulighet for oppsamling av spill
- Stativ merkes med korrekt klistremerke

Hva er IKKE med i ordningen?

Alle emballasjetyper merket med disse:

- Avgiftsbelagt drikkevareemballasje (pant)
  - Emballasje over 100 liter:
    - For eks. IBC-containerer og store fat (ofte blå).
- Avfallsbeholdere

Mye er hardplast, men er ikke med i ordningen!

Mye er hardplast, men er ikke med i ordningen!

Hvordan få økt innsamling av
hardplastemballasje?

Pr. i dag, har det ikke lyktes helt i å finne en enkel og god løsning for hardplastemballasje.

Dette blir ett av temaene under kafediskusjonen!

Foruten forslag fra kafediskusjoen har vi i 2017 tenkt å prøve følgende:

- Mobilt kverneprosjekt
- Endre på Tomt og tørt system.

Mobilt kverneprosjekt
2016 - 2017

Ta imot hardplast emballasje
fra kunder, gratis.

Ta imot annen hardplast ref.
forrige bilde, til f.eks.
restavfallspris.

Lever begge deler til pris 0,-
eller bedre.

Kvalitetsavhenging.

Mobilt kverneprosjekt 2016 - 2017

2 delt opplegg.

Område: Midt-Norge litt oppover!

Del 1:

Hardplastemballasje

Ingen godtgjørelse, men få det hentet Gratis.

Del 2:

Hardplast IKKE emballasje

Gratis henting

Selvfølgelig ingen godtgjørelse fra GPN.

Kvalitet og oppgjør avtales med kverner/transportør

For å få del 2, må du også ha del 1.

Kverner/transportør er:

Ottersøy Containerservice AS

Prosjekt 2017:
Tomt og Tørt
[Video](#)

Pr. i dag, fungerer ikke dette optimalt!

Hva ønsker skal gjøres:

- Samles inn hos innsamlere.
- Taes vare på og presses.
- 2 ganger i året hentes dette gratis.
- Vanlig godtgjørelse.
- Går til materialgjenvinning

Markedsføres mot medlemmer og deres kunder, og via Tomt og Tørt.

Oppsummert dagens plastordning:

PP-sekk:

- Går bra, har du mye skill hvit og farget

EPS:

- Går bra, muligheter for samarbeid innsamlere imellom.

Hardplastemballasje

- Store mengder som ikke samles inn. Muligheter for de som ønsker.

Hardplastemballasje som har inneholdt farlig avfall

- Viktig med tom, drypptørr emballasje, ellers farlig avfall.
- Går i vanlig hardplastemballasje strøm.
- Oljekanner må til energigjenvinning.

Oppsummert dagens plastordning:

Folie

- LDPE – ikke noe problem, mer å ta av i markedet.
- PP – Litt i markedet, kun aktuelt om du har en stor kunde som har mye av dette, og på rull. Avkapp er det ikke noe marked for i dag.
- PET – Litt i markedet, kun aktuelt om du har en stor kunde som har mye av dette, og på rull. Avkapp er det ikke noe marked for i dag.
- Laminat – Mye i markedet. Har du en stor kunde som kildesorterer og har på rull er det muligheter. Avkapp er ikke noe marked i dag.

SISTE FOIL 😊

Kunder som er flinke og kildesorterer skal ikke bli påvirket av at det pr. i dag ikke er en god nedstrømsløsning.

Har du kunde som kildesorterer og du ikke finner avsetning?

Innsamler skal ikke "lide", for å ta imot gratis!

Ta kontakt med GPN!

Takk for oppmerksomheten !

Foiler til dag 2!

Markedsbearbeiding

Innsamlingsmuligheter i dag

Markedsføring

Grunnlaget for å lykkes!

Ute hos kunden

Argumenter for/imot kildesortering

Hva kan tilbys kunden?

Tips nedstrømsløsning!

Innsamlings-/leverings muligheter i dag.

GPN har avtale med ca. 120 innsamlere

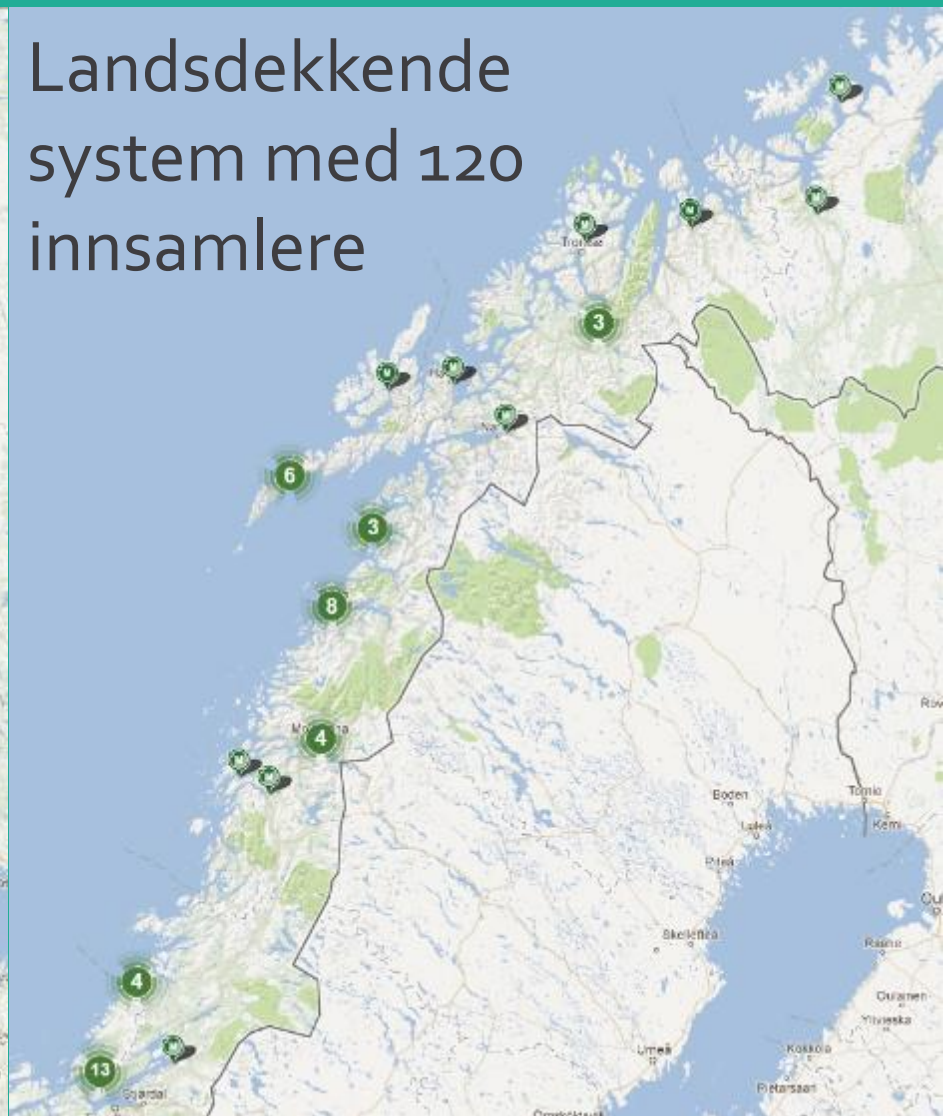
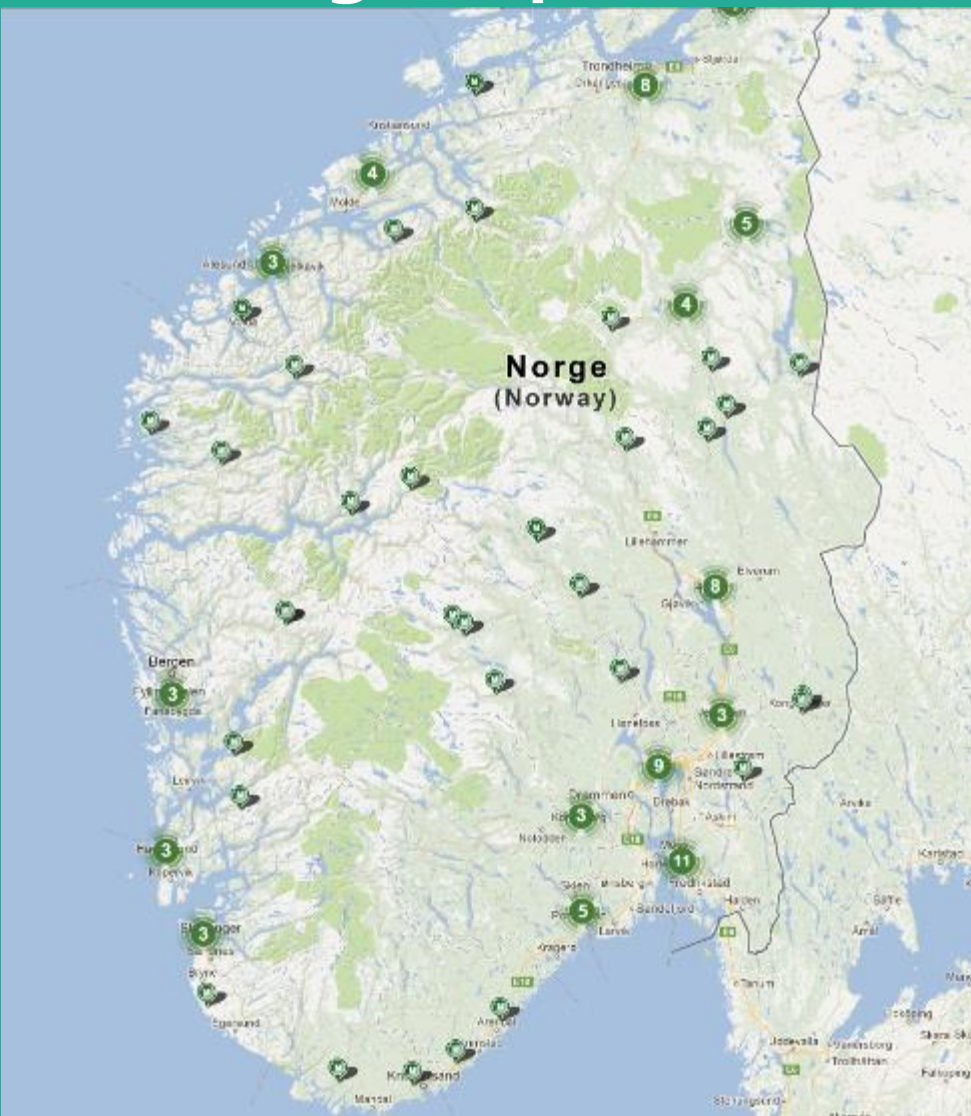
GPN påvirker via godtgjørelser, veiledning, revisjoner og markedsføring til næringslivet, for å:

- motivere til bearbeiding av markedet
- motivere til rene varer inn (kildesortering)
- motivere for levering til materialgjenvinning.

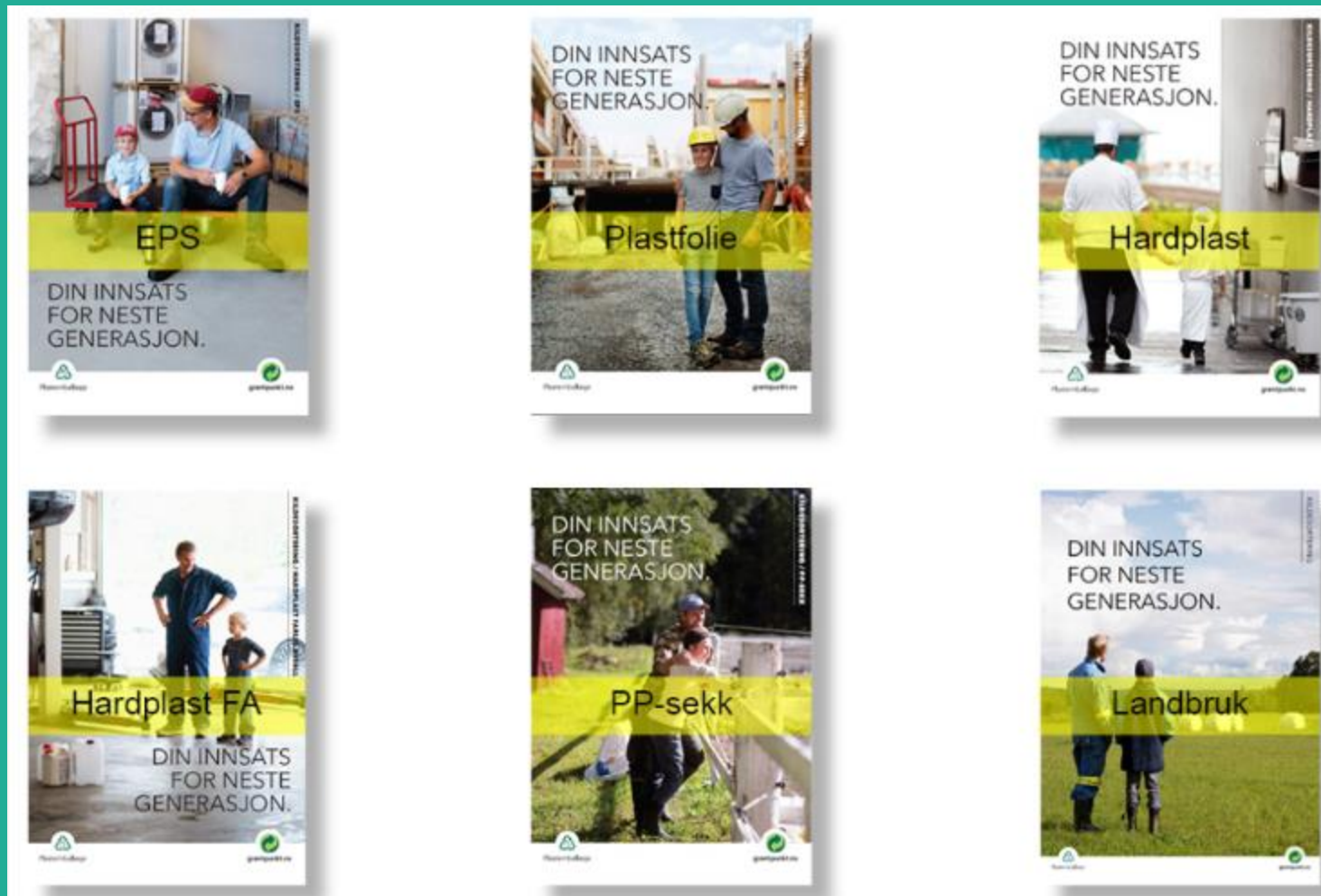
Næringslivsplast

Landsdekkende system med 120 innsamlere

Markedsføring - Gratis brosjyremateriell

GJENVINNER DU 1 KG PLAST SPARES 2 KG OLJE

Plastemballasje

Logg inn

Sett inn annonse

FINN.no / Næringsmarked / Landbruk / Traktor

Lagre søket

Nullstill

28 treff

Mest relevant

Ord i annonsen

Søk

Publisert

- Alle
 Nye i dag (1)

Annonser

- Alle
 Privat (17)
 Forhandler (11)

Merke

- CASE IH (83)
 Claas (30)
 Deutz Fahr (61)
 Fendt (34)
 Ferrari (11)
 Fiat (32)
 Ford (91)
 Giant (12)
 Iseki (13)
 JCB (15)
 John Deere (204)
 Kubota (16)
 Massey Ferguson (228)
 McCormick (38)
 New Holland (108)

Valmet 702 1979, kr 28 000,-

Helmdal

Årsmodell	Arbeidstimer	Pris
1979	2 200	kr 28 000,- eks mva.

Forhandler
PLUSTECH AS

Lagre

Valmet 604 4WD 1983, kr 50 000,-

Norhelmsund

Årsmodell	Arbeidstimer	Pris
1983	7 500	kr 50 000,-

Privat

Lagre

Valmet 665 1996, kr 95 000,-

Biri

Årsmodell	Arbeidstimer	Pris
1996	6 300	kr 95 000,-

Privat

Lagre

Finn din
nærmeste
mottaker
her.

grøntpunkt.no

grøntpunkt.no

Markedsføring - nye næringsfilmer

Filmer

Plastfolie H&I

EPS

Landbruk

Hardplastemballasje

Grunnlaget for å
lykkes!

Selgerne er veldig viktige!

Gjennomgang hos kunden

Dritt inn -> dritt ut

Hele bedriften må samarbeide.

Selgerne er veldig viktig!

Men hvorfor?

Selgere er roten til:

- Alt ondt
- eller alt godt.

De må kunne hva som skjer på sitt eget anlegget!

Først da kan de veilede kunden riktig. Og kunne gi en god løsning mot kunden. Som også vil fungere når varene kommer inn på anlegget.

Gjennomgang hos kunden

Hvilken løsning har de i dag?

Hvorfor denne løsningen?

Omvisning på bedriften, starter bak på lageret, og ender i resepsjonen.

Spør underveis!

Snakk med gutta som jobber der.

Spør om du kan se i avfallssekkene.

Har de miljøfyrtårn eller annen sertifisering, så henger det i resepsjonen!

Syns containere for kunder som kommer?

Dritt inn > dritt ut

Kunden er din viktigste medarbeider.

Gjør han det riktig med en gang.
Slipper dine andre medarbeidere å gjøre jobben på nytt.

Han ønsker å gjøre det riktig!
Ved feil, må han veiledes(avvik)
Og roses når det gjøres riktig!

Hele bedriften må samarbeide!

Selger må kunne, det som skjer på anlegget.

De på anlegget må kunne det selgeren selger inn.

De på anlegget må gi avvik og ros videre oppover.

Adm. må tilrettelegge for at dette lar seg gjennomføre.

- Enkle avviksrutiner/bilder etc.
- Felles møter
- etc.

Ute hos kunden

Plastgjenvinning,
så enkelt er det!

Riktig første gang

1

Skill plasten fra annet avfall.
Plasser stativer og kildesorter der avfallet oppstår.
Fjern forurensning som produktrester, stroppebånd, tape etc.

Legg ren plast i enkle sekkestativer.
Stroppebånd kan gjenvinnes som Energi.

2

3A

Plassen komprimeres
i manuelle eller
automatiske presser,
gjør fortløpende
etter hvert som
sekkene fylles opp.

3B

Plasten lagres for forsendelse
og hentes av Renovatøren.

Plastretur garanterer at plasten
går til gjenvinning.

Hos kunden

Hos kunden

Hos kunden

Hos kunder

Hos kunden

Hos kunder

Hos kunden

Hos kunden: Bygg & anlegg

Kildesorteringsstasjoner i bygget

Flyttes og plasseres etter behov og mulighet.

Dekke aktuelle fraksjoner.

Merking og informasjon (flere språk?)

Sekkestativer på hjul der platen oppstår.

Forskjellig behov til forskjellige stadier i byggeprosessen.

Containerløsninger

Plassering

Merking (flere språk?)

Sekker legges i container
(enten egen eller med annen fraksjon)

Oppfølging og informasjon

Argumenter imot kildesortering

Kunders argumenter for å ikke kildesortere plast og annet:

- Dyr transport,
- Blir dyrt med mange stativer
- Vanskelig å sortere og lære opp ansatte
- Mer jobb å sortere, det går mye tid
-

Motargument:

Plast utgjør en stor del av restavfallscontaineren og koster penger allerede i dag pga. hyppigere transport.

Du får ikke noe av dette på miljørapporten din!

Du kaster penger i søppla!

Argumenter for kildesortering

Kunders grunner til å sortere plast:

- Ønsker å bli miljøsertifisert (ISO, Miljøfyrtårn, Svanen etc.)
- Ønsker en miljøprofil
- For mange har det blitt en selvfølge
- Redusere kostnaden på avfallshåndteringen!
- Press fra kunder/markedet!
-
-
-

Hva kan tilbys kunden?

- Kurs i kildesortering
- Årlig/kvartalsvise statistikker til kundens miljøsertifisering
- God skilting
- Visuelt «pene» containere/holdere
- En miljøprofil

$$\frac{\text{Kundens opplevelse}}{\text{Kvalitet}} = \text{Forventning} \geq 1$$

Min siste foil!

Husk også:

Din bedriftens ansikt utad, ikke bare selgere,
men sjåførere, adm. ,ansatte på anlegget
og ikke minst andre kunder.

Ikke bare i arbeidstiden, men også på fritiden!

Takk for oppmerksomheten!

